34561 - Kabir Ehline Selam Vermenin Şekli

Soru

Kabirlerin yanında söylenen selamın şekli nedir? Onlara söylenen ile Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem ve sahabe-kiramın kabirleri arasında söylenen arasında fark var mıdır? Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in kabrinin yanında "Esselamu aleyka ya Resulallah" dememiz ve kabristana girince "Esselamu aleyküm ya ehlelkubur (ey kabir ahalisi) dememiz doğru mudur? Yahut bu şirk olarak mı kabul edilir?

Detaylı cevap

Kabirleri erkeklerin ziyaret etmesi Büreyde bin Husayb hadisinde Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in şu sözüne binaen müstehaptır: ***"Ben sizi kabir ziyaretinden nehyetmiştim. Artık kabirleri ziyaret ediniz."*** (Müslim riyavet etti) Bir rivayette; "Kabirler size ölümü hatırlatır." şeklindedir. (Ahmed, 1240'ta, İbn Mace, 1569'da rivayet etmiştir, Elbânî, Sahihu İbn Mace'de bunu sahih saymıştır.

Bir kimsenin kabirleri ziyaret ettiği zaman kabir ehline selam vermesi ve Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in ashabına öğretmiş olduğu duayla onlara dua etmesi müstehaptır. Aişe radıyallahu anha'dan rivayet edildiğine göre o Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'e şöyle demiştir: "Ya Resulallah! Onlara ne diyeyim?" (Yani kabir ahalisine) Aişe dedi ki; Ben: Peki ey Allah'ın Resulü! Onlara (ziyaretlerine gidersem) ne diyeyim? dedim. O: ***"Esselamu ala ehliddiyari minelmu'minine vel muslimin ve yerhamullahu'l-mustakdimine minna vel muste'hırin ve inna inşaallahu bikum lahikun: Mümin ve Müslümanların bulunduğu bu diyarın sakinlerine selam olsun. Allah bizden önden geçenlere de sonra geleceklere de rahmet buyursun ve muhakkak biz -inşaallah- size elbette kavuşacağız" de"*** buyurdu." (Müslim, 974)

Büreyde bin Husayb radıyallahu anhu'dan rivayet edildiğine göre o şöyle demiştir: "Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem kabristana çıktıkları zaman (neler söyleyeceklerini) kendilerine öğretiyordu:
"Esselamu aleykum ehli'ddiyar minel muminine vel muslimin ve inna inşaallahu ellahikun es'elullahe lena velekumul afiye: Ey bu diyarın mümin ve Müslüman sakinleri! Selam sizlere ve muhakkak inşaallah bizler de sizlere kavuşacağız. Allah'tan kendimiz için ve sizin için afiyet dilerim." (Müslim, 975)

Sahabe kabirlerinin yanında ise az önce geçen duaları okur; oraya/onlara özel bir dua yoktur.

Ancak Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in ve iki sahabesinin Ebubekir ve Ömer'in radıyallahu anhuma'nın kabrini ziyarete gelince. Burada sahabeden selam (verildiği) vaki olmuştur. "İbn Ömer radıyallahu anhuma şöyle diyordu: "Esselamu aleyke Ya Resulallah, Esselamu aleyke Ya Ebabekir, Esselamu aleyke ey babacığım (Ömer)." Sonra da çekip gidiyordu." (Hafız İbn Hacer bu rivayeti sahih saymıştır)

Bazı alimler buna şunu da ziyade ediyorlar: "Esselamu aleyke ya hiyeratüllah min halkihi (Yarattıklarının en hayırlısı selam sana)" "Essellamu aleyke ya seyyidelmürselin"... "Eşhedü enneke bellağterrisalete (Şahitlik ederim ki sen risaleti ulaştırdın)"..." Nevevî'nin *el-Ezkar*, s: 74 ve *el-Muğnî*, 5/466 eserlerine bakınız.

Taberî der ki: "Ziyaretçi eğer etmiş olduğu duayı uzatarak yaparsa bunda bir beis yoktur. Ancak ittiba etmek daha uygundur." Yani sahabenin yapmış olduğu dualarla yetinmek daha iyidir.

Şeyh İbn Useymin rahimehullah *Hac ve Umre Menasikleri*'nde şöyle der: "Mescid-i Nebevî'de namaz kılmasından, buraya ilk gelişinde Allah'ın dilediği kadar namaz kılmasından sonra Nebi sallallahu aleyhi ve sellem ve iki sahabesi Ebubekir ve Ömer radıyallahu anhuma'ya selam vermeye gider.

1- Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in kabrinin önünde sırtını kıbleye alıp kabre yönelerek durur. Sonra der ki: "Esselamu aleyke eyyühennebiyyü ve rahmetüllahi ve berekatühü." Eğer bu duaya, uygun bir dua eklerse sakınca yoktur. Örneğin şöyle demesi gibi: "Esselamü alayke ya habiballah ve eminuhu ala vahyihi ve hiyeratü min halkihi, Eşhedü enneke kad bellağterrisalete, ve eddeytelemanete ve nesahtelümmete, ve cahedte fillahi hakka cihadihi." Eğer ilkiyle yetinirse daha güzeldir. İbn Ömer radıyallahu anhuma selam verdiği zaman şöyle diyordu: "Esselamu aleyke Ya Resulallah, Esselamu aleyke Ya Ebabekir, Esselamu aleyke ey babacığım (Ömer)." Sonra da çekip gidiyordu.

2- Sonra Ebubekir radıyallahu anh'ın önünde olmak için sağ tarafa bir adım atar sonra der ki: "Esselamü aleyka ya Ebabekir, Esselamü aleyka ya halifetü Rasulillah sallallahu aleyhi ve sellem fi ümmetihi, radıyallahu anke ve cezake an ümmeti Muhammedin hayren."

3- Sonra Ömer radıyallahu anh'ın önünde olmak için sağ tarafa bir adım atar sonra der ki: "Esselamü aleyke ya Ömer, Esselamü aleyke ya emiralmü'minin, radıyallahu anke ve cezake an ümmeti Muhammedin hayren."

Ziyaretçinin Nebi sallallahu aleyhi ve sellem ve iki sahabesine karşı selamı edeblice, kısık bir sesle olmalıdır. Zira mescitte sesi yükseltmek nehyedilmiştir. Özellikle de Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in mescidinde ve onun kabri yanında." (*Menasikü'l-hacc ve'l-umreti ve'l-Meşrû Fiz-Ziyareti*, s: 107-108)

Kabirleri ziyareti esnasında dua edenin "Esselamü aleyküm" demesi ve Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in kabrinin yanında "Esselamu aleyke ya Resulallah" demesi. Bu şirk olarak kabul edilemez. Çünkü bu, ölülere dua etmek de değildir onlardan yardım istemek de değildir. Bu sadece; bir kulun ölümden sonra karşılaşabileceği tüm fitnelerden; kabir azabından, sonra da dirilme, hesap ahiret hallerinden Allah'ın onları emniyette kılması için onlara yapılmış bir duadır.

Allah teala'dan hem dünyada hem ahirette selamet ve afiyet niyaz ederiz.

Zadu'l-Müstekni, 5/473; *Eşratü's-Sâat*, Doktor Yusuf Vabil, s: 337 eserlerine bakınız.

Allah en iyisini bilir.